

HATÁRŐR

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Ujvidék, 1907. nov. 20.

Polit és Musitzki.

A magyarországi szerb nemzetiségi kérdés ezidőszerinti két képviselőjének nevét irtuk jelen cikkünk élére. Mind-egyik a szerbség körében egy-egy politikai fogalmat képvisel. A mindinkább aktuálissá váló *nemzetiségi kérdés*, másrészt a napirenden levő szerb egyházi *kongresszusi* ügyek sorsa előtérbe tolta a politikai fórumon szereplő ezen két szerb képviselőt. Polit Mihály a *szláv politikai fegyvertár készletéből a ravasz-ság, az alattomoság és a nagyképűsködés* fegyverével vértetesen, igyekszik diszkreditált liberális politikáját lábra segíteni. Musitzki Döme pedig a *nép gyermekének* vallva magát, a szerény de határozott és *mindig igazmondó, pöz nélküli* politikai viselkedésével kíván mindegyre hatalmasabbá váló pártjának, a radikális pártnak hasznára lenni.

Polit Mihály Magyarország politikai életében nem mai gyerek. Sőt egy szálló-igévé vált mondásával, a: „*találkozunk Filippinél*” közismert politikai egyéniséggé nőtte ki magát. Ezzel a mondásával fenyegette meg egyik országgyűlési beszédében, Tisza Kálmán kormányzása idejében a magyarokat, mely fenyegetés hatása egy *általános derűtlenségben* nyert kifejezést. Ujabbán Magyarországnak Svájc módjára, kantonokra történő felosztását, tehát az *állam-egység megbontását* célzó képviselőházi beszédeivel és a magyar-szerb barátság jegyében működő szerb radikális párt tekintélyének, jóhiszeműségének, megbízhatóságának lerombolása iránti működésével meríti ki egész politikai akcióját. De ezen, öreg napjaira hagyott politikai akciója csak kudarccal végződhetik, mert egy lélekzetvétellel a magyar nemzet és a szerb nép előtt denuncálja a radikálisokat.

Fent Budapesten, miniszterek, hírneves magyar politikusok előtt és „Lajb Zsurnáljában”, a darabontízü „Pester Lloyd”-ban a radikálisokat mint magyar- gyűlöli, megbízhatlan, fanatikus szerb nemzetiséget, mint destruktív elemet kívánja feltüntetni, házi lapjában, a „Branik”-ban pedig nap-nap után a szerb nép előtt mint a szerbség elárulót, mint a magyarok lakójait mutatja be a szerb radikális pártot. Csak természetes, hogy ilyen *sunyi* politikát a villanyosság, a drótnélküli táviratozás korszaká-

ban leleplezetlenül sokáig folytatni nem lehet. Polit már is le van leplezve! Hova-tovább a neveltségesség megsemmisítő kohójába kerül minden *balkánizű* politikai mesterkedéseivel együtt és — többé nem foglalkoznak vele.

A nemezis már is utólérte a magyar országgyűlés szombati ülésén, a mikor Musitzki Döme szerb radikális képviselő a szerb egyházi kongresszus ügyében egy interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, melyet érdekes voltánál fogva legközelebbi számban egész terjedelmében közölni fogunk.

Musitzki 1901 óta tagja a magyar országgyűlésnek. Minden *pöz nélkül* való politikus, aki csak az *igazság* fegyverével kíván hallgatóságára hatni. Egy kissé szkeptikus természete tartózkodóvá teszi minden politikai szereplésében és bár nem kezdeményezője a már is nagy és üdvös eredményeket felmutató magyar-szerb barátságnak — most már, hogy felismerte, hogy ezen barátság a magyar nemzetnek és benne a szerb népnek *csak hasznára* válhatik: egyéniségében rejlő öserejével, *lelkességgel* állott a nemes célt követő nemes ügy és politikai vezére — a szerb nép óriási többsége igazi vezérének — Tomits Jása oldala mellé. Szombati interpellációjával *tisztázta* a Polit által összezavart helyzetet. Fegyverét, az *őszinte szó és igazság fegyverét* összemérte puhacsontú ellenfelével, Polittal. A párbaj színhelyén *összetörve, összezúzva, megsemmisítve* Polit maradt.

Ezután már gyors lépéssel indul a szerb kérdés a végkifejlet felé. Ezután csak a magyar-barát szerbségre, a radikális pártra vár a szerb nemzetiségi kérdés *becsületes és hazafias* megoldása.
Ugy legyen!

A szabad tanítás.

Irta: Jánky László.

A társadalmi morál és etika nem mindenkinek egyéni felfogása, vagy jobban mondva, nem az egyén saját csapongó elméjének független terméke az elfogadott erkölcsi és társadalmi rend keretén kívül, hanem az emberek nagyobb kapcsolatainak összeforrasztó ereje, a társadalmak konszolidációjának alapelve. Ezek a törvények megkötik az embert a maga sokszerűen tagozott életnyilvánulataiban és vezetik szellemi tevékenységében.

A szellemi közösségek is csak a fennálló eszmei és erkölcsi rend határain belül képzelhetők. A gondolat, ész, értelem, ítélet és tudás, szóval az ember *egész belső világa* kell, hogy alárendeltessék az érvényesnek elismert társadalmi és jogrendnek. Mihelyest tul helyezkedik a nagy normatívumon, bomlasztó munkájának arányai szerint további folyamatában egyre növekvő akadályokkal találkozik, míg életképességének utolsó szikrája is kilobban. A társadalmi élet tudományos alapon való berendezkedésének ez a logikai szigora. Az emberek egymás irányában nagyon koordinált viszonyban állanak, de valamennyinek egymáshoz való viszonyát szabályozzák az egymással való szellemi és erkölcsi *társulásnak* ama szabványai, amelyeknek imperatív kényszerűsége egy társadalmi egységbe egyesíti a különben független egyedeket. A szociológiának ezen intézkedéseit szívesen fogadjuk el magunkra nézve kötelezőkül, mert tételeiben találjuk meg az egészséges társadalmi szervezethez tartozó posztulátumait, a haladásnak, fejlődésnek, meg a szellemi szükségletek kielégítésének egyedül álló módját.

Az embert egyéni karaktere, szellemének kiválósága és emelkedett gondolkodása sürgeti azon hatásoknak magába való olvasztására, amelyek szellemének valamely határozott irányban való kialakulására befolyással, sőt döntő elhatározással lehetnek.

Az intellektuális élet szorosabbra fűzi egymáshoz az embereket. A tudásnak s megértésnek, de még csak a *bejelenésnek* találkozása is összehozza és társadalmi tekintetben egy közös célra ösztökéli a különben széthúzó tagokat. A szellem tornajátékán simulnak az ellentétek. Az élet valóságaival számot vető összeütközés megtisztítja a gondolkozást.

Megindítja az önbirálatot és az emelkedés folyamatát. Olvasásra, tudományos készltségre serkent. A szellemi munkásság a rideg napi foglalkozást felváltó *önképzés* a közélet társadalmi és közművelődési berendezésének alapfeltétele. Nagy szellemi és erkölcsi közösségek létrejövételének sohasem kedveznek a destruktív törekvések, az egyesek agyvelejének zagyva fantómjai, amelyek rendesen hazug és csalárd ámitáson épülnek fel. A szabadtanítás eszméje a cél közösséget tételezi fel s az

VIZVEZETÉK

BOGDÁNY ÉS TÁRSA, Ujvidék,

légszeszvezeték, szivattyú és központi fűtés berendezési vállalat.

BUDAPEST, VI. Dalnok-utca 12. szám.

Vármegye-utca 5. szám. református templom mellett.

BIRÓ M. műszaki vállalat Budapest—Ujvidék.

készítése díjtalan. — Levélcím: a fiók-berendezés elkészültéig: Budapest, VI. Izabella-utca 68.

Ajánlkozik központi fűtés, szellőztetés, vízvezetési és csatornázási munkák tervezésére és készítésére. — Költségvetés és tervek

egymás által történő kölcsönös oktatás-felvilágosítás jegyében kell, hogy meginduljon a maga hódító útjára. A fejlődésre hivatott tudományoknak kölcsönös ismertetése, a szociális eszmének adott társadalmi és állami rendben való megértetése, az érdeklődés fokozata szerint tovább fejlesztése s végre, úgy vélem, a szellemi találkozás kapcsán az ugyanazon polgári társadalmi kötelékben élő embereknek egymáshoz való férközése, találkozása és együttmaradása volna elérendő célja a szabadtanításnak. Községek és városok társadalmi összefüggésének foka és kvalitása adja meg az egyetemes magyar nemzeti társadalomnak kitejező jellemzőkét.

A társadalomnak ezen önalkotta kulturális intézménye, mondhatjuk a tudományoknak népszerűsítő szervezete csak akkor felelhet meg hivatásának s csak úgy elégítheti a hozzáfűzött ha nem is vérmes vagy tultengő igényeket, ha oly tartalommal láttatik el, amely könnyen hozzáférhető lesz a különböző, legalább is középiszkolai vagy ennek megfelelő műveltségi fokozatu társadalmi rétegeknek. A szabadtanítás fogalmában implicite benne van az ömművelés iránt való hajlandóság is.

A különféle tudási ágak népszerű feldolgozása és könnyed, érthető formába öntése mindenestre foglalkoztatja a gondolkodó elméket. Hajlandóságot állapít meg a megfelelő irányban disponált hallgatók lelkében az olvasásra és érdeklődésre. A kontemplatív természet

hamar megtalálja a lelkében visszhangot keltő tudományos ismereteket.

A szabadtanítás tehát viszonylagos, mert nemcsak tanítást, hanem tanulást is feltételez. És ez a bökénő. Az ember rendszerint szivesebben hallgat, mint beszél. Legnagyobb részben az ember úgy van szellemileg preformálva, hogy szivesebben vállalkozik a *kész felemésztésére*, mint az *önálló alkotásra*. A megörögzött sablon a szenvedőleges működés iránt ébreszt hajlamot és szokást könnyen érthető okokból.

Minden hivatás, foglalkozás csak arra alkalmas, hogy a természettől eredetileg nyújtott képességek összezsugorodnak. De viszont megvan az az öröm, hogy nem kell erőfeszítéseket tenni. A gondolkodás, akarás és minden szellemi tevékenység csak olyan fárasztó, mint bármely fizikai munka. Valamennyiünk fölött gyámlik a megélhetés, létünknek feltétele. Hivatásunk, foglalkozásunk, mely feltétlenül rendelkezik időnkkel és erőnkkel, ritkán alkalmas személyes tulajdonságainknak, tetterőnknek értékesítésére. Innen van, hogy a szellemi munkások jobbadán *szerezett* alaphól élnek és képességeik tovább fejlesztése iránt a fásultság bizonyos nemét érzik. Így satnyulnak erőink és saját önmagunk iránt való bizalmatlanságunkban a valami tekintetben feljebb álló átlagembereket is magunk fölé helyeztük, mert nem ítéljük meg valódi értékük szerint, hanem árfolyam szerint, amelylyel a szimplex

emberek felruházták. Így alakul ki a magyar társadalomban a *beteges, satnya közszellem*, a mely a megélhetésért, kiűntetésért törtető nagy sürgés-forgásban csak két ellentétes irányt ismer, t. i. a rogyásig tartó munkát s ennek ellenszolgáltatásaképen a testi-lelki erőt senyvesztő élvezeteket, meg a hamis alapu megbecsülést. Aurea mediocritas nincs, vagy alig szembetűnő.

Egészséges társadalmi élet az erők arányos megosztásán épül fel. Egészséges közszellem pedig az egyesek lelki tevékenységének nagy összhangján alapszik. Ebből sarjad ki az emberiség virága és ég felé nyitja kelyheit. A szabadtanítás a szellemi képességeknek a szikráthányásig való kovácsolása, a renyhe, széthuzó társadalomnak öntudatra ébresztése, szellemi erőfeszítésekre való szoktatása. Elévült, ma már képtelen gondolat, hogy csak a középső és felsőfoku iskola tanít s hogy az „általános“ ismeretek alapvetésére van berendezve. Mesterségre, életpályára tanít minden iskola a maga idegbontó, örületes rendszerével, mely a tömegbenyomások áthasonítására sem engedhet időt bokros sokoldalúsága miatt. A tudományok szent nevében a tudományok lángostorával veri, csapdossa áldozatait. Ennek eredménye a társadalom szubtilitása és következménye a felvetett szabadtanítás eszméjének szükségszerűen hódító népszerűsége. Ez azonban csak felkinálkozó alkalom a tudományok szabad művelésére, terjesztésére.

Találkozás.

Csúf őszi est volt. Az utcán mindenki sietett, hogy barátságos otthonába jusson, a hol vagy egyedül, vagy mások társaságában iparkodott a természettől szívére borult nyomott hangulatot elűzni. Zuhogott az eső, a lehullott levelek bedugaszolták a csatornák nyílásait s ily helyeken nagy töcsákká gyülemlt össze a víz; a gázlámpák álmosan világítottak; a szél dühösen rázta meg az ablakokat, bekürtölt a kéményekbe, de menedékhelyre sehoh sem lett — az ő tanyája marad a csilagtalan sötét éjszaka.

Mig az utcákon mindenki biztos cél felé sietett, addig egy szegény hadapród köpenyegébe burkolva irány nélkül haladt végig a nedves kövezeten. Fent a lengyel határon tengődött, messze övétől — elhagyottan s bajtársainak csekély szeretetét kivéve, hideg légtörtől körülveve. Fiatal volt még, nagyon fiatal; tavaly mondott bucsut a hadapródiskola padjainak, hogy mint 18 éves fiu már megizlelje a tiszthelyettesek száraz kenyérét. Igaz, magyar létere idehaza talán szivesen türte volna a nélkülözéseket, mert verejtékével édes hazája drága földjét áztatja, de ott fent, ugyan mi adna tápot lelkesedése lángjának?

A tiszthelyettes, ki ily csúf estén egyedül sétált Tarnopol üres főutcáján, nem látszott észre venni, hogy már több órája jár egy uton fel-alá, mit sem törődve a zord idővel. Egy szélroham üvöltve nyargalt feléje és kacagva arcába csapott. Most feleszmélt! Látta, hogy egyedül áztatta lábait a nedves kövezeten, kacérkodva a neveletlen széllel, hallotta, mint

üti el a toronyóra az éjfélt, mire sablonszerűleg megindult haza felé. Talán nem is akarta, de mert már százszor így tett, önkénytelenül ezt az irányt követte ma is. Előbbi gondolatfonalát tovább szöve, mely melancholia vett erőt rajta; unta az életét és mintha a sors összes csapásait most mérte volna rá, délceg termete egészen meggörnyedt; amit valana elszenvedett, annak felujult kinjai mai lelki állapotában, kétszeres erővel mardosták szive hegedő sebeit. Rettentően elhagyatottnak érezte magát. Atyja, anyja meghalt. Egyedüli hugaról, kit minden nőnél jobban szeretett, mióta elvált tőle, hirt nem hallott. Hazáját imádtá — onnan kiharancsolták. Kezei ököibe szorultak, kardjának markolata megroppant, termete kiegyenesedett, szemei szikrát hányták — de ifju életkedve győzött a kétségbeesés felett. S mikor rideg szobájába gondolt, már szilaj jó kedv szólt fel belőle. No kedves bajtárs, te nyomasztó csend, ma várhatsz reám, előbb nem jövök haza, mig az álom ólomsúlyait szempilláimra nem akasztja, hogy ágyamra dölve mindjárt éden kertjeibe ragadjon — még csak azt sem mondhatod: jó északát!

Éppen legkedveltebb kávéháza előtt halad — egy hatalmas delejes áram kapott szívébe s ellenállhatatlanul vontá be. Vig női kacaj ütődött füléhez. Megnyomta a kilincset és belépett. Az erős fény egy pillanatra megszibbasztotta látóidegeit s mikor már megszokta a világosságot, három huszár hadnagnak kihívó tekintete mérte végig egyszerű egyenruháját; szemeik mintha kérdezték volna: mit

keressz te itt, mit zavarod intim mulatozásunkat? Belső hangja sugallatára még azon volt, hogy elhagyja a termet, mikor egy jól ismert szempár villant az övébe — megremegett s oly mozdulatot tett, mintha karjait akarná tární s az asztal felé futni, hogy ott valakit szívére öleljen. De ezen bensejében támadt örömmek fellobbanása csak egy pillanatig tartott, nyugodt egykedvűséggel ült egy sarokba, honnan jól láthatta a szemben lévő asztalt. Ott hárman ültek: a már említett három huszár hadnagy és három hölgy, kiknek pazarul diszes toletje, fesztelen társalgási modora azonnal elárulta a színésznőt. Mig ketten tovább folytatták könnyüverü pajzánkodásukat, addig a harmadik, a legifjabb s egyszersmind legszebb elhallgatott, visszahuzódott a széken. Hiába volt a tiszték kérése, a barátnők becézgetése — a pohár üres maradt, a mosolygó ajkak ez estére becsukódtak... Elvéve arra felé pillantott, hol a tiszthelyettes ült s olykor kétkedő örömet csillant fel szemeiben, de ha tekintetük véletlenül összetalálkozott, a leány arcát a felszökő vér biborpirosra festette. — Már derengett a hajnal, midőn a társaság mámorosan oszladni kezdett. Az egyik hadnagy részegen oda dülledezett a tiszthelyettes asztalához: „Kölyök... te még mindig itt... itt... o... olálkosz, ha szomjas vagy, ott van... a... a maradék pezsgő a poharakban, idd, idd, idd meg, aztán kotrodj a bakaid... hó... hoz... A kadét, mintha nem is hallotta volna ezt az alávaló sértést, vagy tényleg nem is hallotta, fejét könyökére hajtva, boldog mosolyt ült arcán — csak teste ült itt, szellemét, tudja

tésére és megkedveltetésére. A társadalomnak ezen kulturációja minden-
esetre egy megalakult középpontból
kell, hogy kiinduljon, amely vezeti és
irányítja az egész folyamatot.

A központi szereplés. Ezentul
megindult a gépezet, amely miatt a köz-
pont létesült s átveszik a munkát az
alkotórészek, mert a szabadtanítás nem
lehet csoportokká verődött egyesek
nagyképtű önszórakoztatása, hanem a
tudományos közszellem fellendítése. A
jó ügy magamagát védi. A résztvevő
nagy sokaság szellemet és tartalmat ad
az intézménynek. Itt kezdődik a megfe-
lelő társadalmi rétegek közös munkája.
Mindenki az egészért, az egész pedig
az egyesek szellemi érdekeiért valóság-
gal megindítja a tudományos műveltség
terjesztésének nagy üzemét. Alig van
társadalmi intézmény, mely valami fél-
szegség nélkül ne szükölködnék. Nyil-
ván a szabadtanításnak is meglesznek
lenyesnivaló oldalnövései. Zsenge plánta
ez még nálunk. Bár ne fulladna be
önmagában, mint a Wlassits-féle művé-
szeti oktatásnak jobb sorsra érdemes
eszmeáramlata. A szabadtanítás és ta-
nulás gondolata bele kell, hogy illesz-
kedjék az eleven életbe. Testet kell
magára öltenie. A haladás fogalmává
kell válnia. Azért ezen nagyfontosságú
és életrekelendő társadalmi áramlattól
nem szabad, önmagunk és nemzeti ha-
ladásunk ellen elkövetett bűn-elzár-
kózni.

Időnként szünjön meg a pöröly
csattogása, hivatalos akták végzése, az
élet ösztöneinek munkája, mert életünk
eme kerékvágása úgy is le van taposva
s elmeélünk kellő gyakorlat hiánya
miatt eltompul. Hivatásunkon kívül
tetterünk fokozatos elsatnyulásának
elkerülése végett foglalkoznunk kell

ég, mily édes emlékek ragadták el más, bol-
dogabb korba. A hadnagy még ötölt-hatolt
valamit, azután visszatántorodott barátaihoz.
Ezek akkorára már bizalmasan összeölekeztek
a két divával. Ez a példa vonzólag hathatott
reá. Undok kéjben égő szeméit a remegő
lányra vetette, ki hiába iparkodott előle az
ablak mélyedésbe huzódni — átkarolta karcsú
derekát s már azon volt, hogy alkoholtól bűz-
lő száját ajkaira illeszse, mikor egy erős kéz
megragadta és az asztal közepére vetette;
csörömpölve törtek össze a poharak. A tiszt-
helyettes dühtől remegő arccal állt helyén,
ifjú erejének teljes fenségében, mint valami
félisten, bár a két hadnagy kardja már ott
villogott feje felett. — Ám mi volt néki most
ezt a két kardot megragadni, ketté törni,
amikor ő egy század szuronyai közé is bero-
hant volna, csak hogy azt a nyomorultat an-
nak az imádott lánynak melléről letépje —
káromkodva huzódtak vissza ellenfelei.
„Elemér, az égre, mit tettél! Érttem ilyet ne
tégy többé — nem érdemlem meg. Már nem
vagyok az, ki voltam.“

... „Jer innen, Czilla! Én bukottan is
úgy szeretlek, mint szerettelek hajdan — mi-
kor még tiszta, hófehér volt lelked“ s köny-
szökött szemébe.

A tölgyerdő nagy tisztására sárga szőnye-
get hullattak a kopaszodó fák . . . a kelő nap
melengő sugaraiban itt fürdenek naponként a
fázó özikék; ma azonban messze járnak az
erdő sűrűjében — elriasztotta őket a lövések
zaja: pisztolydurrogás.

legalább az egyéni hajlamoknak megfe-
lelő szellemi irányzatokkal is. A magyar
társadalom előkelőségének, intelligen-
ciájának mérőfoka lesz a szabadtanítás
életképessége. Ebben a nemes, az egyén
önérzelme társadalmi önérzelemmé kell,
hogy kiszélesüljön. A társadalom hatá-
lyosságának emelésével saját erőnket
fokozzuk s felemelkedünk az egyén
tökéletlenségéből a társadalmi egész tö-
kéletességébe és nagyságába. Mi, az egye-
sek alkotván a társadalmi egészet,
tagjai vagyunk a nemzeti társadalom-
nak. Amilyen erkölcsi és szellemi kva-
litással birunk, olyan bélyeget nyomunk
nemzeti miveltségünkre. Hiven reprodu-
káló tükör ez, amelyben minden ma-
gyar saját képmását látja meg.

Uj virilisták. Ujvidék város állandó
igazoló választmánya végleg megállapi-
totta a tvh. bizottság legtöbb adót fizető
— virilis — tagjainak 1908. évi név-
jegyzékét. E szerint a 42 virilis tag f.
évre érvényes névjegyzékéből 9-en kiesvén,
helyükbe — legtöbb adó alapján — mint
ujak kerülnek a virilisek sorába: Niko-
lics István ny. kir. ügyész, Dr. Ámon Pál
plébános, Dr. Balla Aladár főispán, Dr.
Davidovác Milán ügyvéd, Dr. Gál Ödön
ügyvéd, Farkas Lajos kereskedő, Dr. Ada-
movich István orsz. képviselő, Dr. Kemény
Soma orvos és Jerkovic János kereskedő.

Városi közgyűlés.

A törvényhatósági bizottság tagjait f.
hó 19. napjára rendkívüli közgyűlésre
hivta össze Balla Aladár főispán. Mily
más volt a képe ennek a közgyűlésnek,
mint annak a mult évének, melyen ugyan-
csak a városi javadalmi hivatal kérdése
volt napirenden. Akkor zsufolt közgyűlési
terem, telt karzatok, szenvedélyes és

A tiszthelyettes vivja három ellenfelével
élet-halálra párbaját.

Az egyiket már leterítette golyója; ott
fetreng vérében, kétségbeesetten nyög, de
hiába!

Vigyázz! kész!

Ujra dörögnek a pisztolyok, az ellentél
gyáva keze remeg, golyói eltévedten vágód-
nak az évszázados tölgyek hancsaiba — azok-
nak nem árt.

Csodálatos nyugalommal ló a kadét. Mint-
ha csak a löldében gyakorolná magát, mintha
egy értéktelen díjért lőne s nem életeért —
ifjú vére oly nyugodtan keringett ereiben. Vagy
talán azt gondolta, hogy e cifrabáb itt vele
szemben sem más, mint az a kartonpapirosból
kivágott kék maszki! Ha azt gondolta, igaz-
volt. Ép úgy dől el hangtalanul, szíven
átlóve — mint a katonát markirozó tábla a
lövöldében.

Harmadszor változtak a fegyverek; két
karcsu rapir keresztezte egymást. Valjon a
tiszthelyettes ezt az ellenfelét is oly könnyed-
séggel küldi Hadészhez rapportra, mint a két
előbbit?

A rapirok megkezdtek ivelésüket, könnyen,
zajtalanul — a pengék úgy simultak egymás-
hoz, mint két szerelmes — nem hiába francia
találmány, a francia a gyilkolásnál is udvarias.

Mindketten ügyesen kezelték fegyverüket,
egyforma kitartással, higgadtan; a török
hegye mindig a szívek körül cirkált, egy nyug-
talan mozdulat és a hideg vas bent terem az
izzó vérkamrában; de másrészt hidegvérrel
gyerekjáték a döféseket parirozni.

harcias hangulat, élők és holtak megvá-
dolása, — ma pedig csekély érdeklődés,
békés hajlandóság és egymás jóhiszemű-
ségének elismerése jegyében indult meg
és fejeződött be a rövid közgyűlés. Mar-
czekovics Imre gazdasági tanácsnok rövid
indokolás kíséretében előterjesztette a
gazdasági, jogügyi és javadalmi hivatal
ellenőrző bizottságnak egyhangú vélemé-
nyén alapuló tanácsi javaslatot, mely el-
fogadásra ajánlotta Neuerer, Keppich és
Brankovics cégnek azon ajánlatát, mely
szerint a cég kifizeti az 1902—1906 évre
kivetett állami és községi adókat, a szer-
ződésnek 1907. jan. 1-vel való megszünte-
téséhez hozzájárul, megtéríti a városnak
az 1908. évben elfogyasztásra kerülő ita-
lok után szedett adókat és az 1907. évi
bevételből 30000 koronát enged át a
városnak. — A javaslathoz elsőnek Mol-
nár Hugó biz. tag szólott hozzá, általános
csodálkozásra, a javaslat ellen. Szerinte
folytatni kellene a bírósági eljárást, hogy
a visszaélések megtoroltassanak és a város
kára teljesen kárpótoltassék. Az előadó
által nyújtott felvilágosítások után Dr.
Szlezák Lajos biz. tag szólalt fel és ala-
pos jogi és tárgyi érveléssel rámutatott
arra, hogy az ajánlat folytán biztos és
tetemes vagyoni előnyökhöz jut a város,
holott per esetére az eredmény fölötte
kétes lenne már csak azért is, mert
semmi adat sincsen arra, hogy a vissza-
élések Neuerer, Keppich és Brankovics
cég tudomásával történtek. Tomics Jása
biz. tag felszólalása után, ki szintén a
tanács javaslatát pártolta, a közgyűlés
ezt egyhangulag határozattá emelte. —
Az ingatlanok átruházása után fizetendő
átíratási díj tárgyában alkotott szabály-
rendelet érvényének meghosszabítása tár-
gyában történt tanácsi előterjesztéshez a
bizottság vita nélkül hozzájárult. — Ál-
talános helyesléssel fogadták el azon

A tiszthelyettes már unni kezdé a halálos
játékot s nem figyelve magára, hevesen tá-
madt — ám mindhiába; oly annyira egyeztek
a cselekedben, hogy nem birták egymást
meglopni. A kadét veszélyes tette szánta ma-
gát, mi ha nem sikerül, védtelenül kiszol-
gáltatja mellét ellenfele fegyverének; a vitört
egészen testéhez huzta, karja mint acélrugó
kipattant, — a rapir kirepült kezéből s a tá-
nyérig befutott a hadnagy testébe . . . az utol-
só ellenfél is le volt terítve.

Ott hevert a három hulla a lehullott le-
veleken, ott ült gyilkosuk egy kidölt fa törzsén.

Busan hajta fejét két kezére . . . nehéz
könyecseppek peregték végig szép napbarni-
totta arcán . . . fájoan nyögött fel: nem, nem
. . . nem akarok többé ily fájdalmas találko-
zást átélni, nem akarok már ehhez hasonló
drámáknak főszereplője lenni — elválok tőled
ifjú élet; mi élvezetet is adtál eddig nekem
s mennyi kint tartasz számomra még kegyet-
len kezedben . . . nem bírok tovább . . . atyám
s jó anyám ott fent, bocsássatok meg! S te
egyedüli hű társam, jó pisztolyom, kétszer
öltél az előbb, hát most is rajta légy — jó
utat válssz . . . hogy hűsíti hideg csöved forró
homlokod . . . Isten veled ifjú élet! Isten ve-
led szent hazám! Élj boldogul szeretett test-
vérem, ég veled Czilla! . . .

Dörögtek a sortűzek, meghajoltak a zá-
lók, elhangzott a gyászdal utolsó akordja — s
a garnizon, négy tisztjétől elbucszott örökre,

Mihálovics Aladár.

további tanácsi előterjesztést, hogy Ertl Ignác tnnácsnok részére, minthogy a polgármester helyettesítésével kapott megbízást és ennek közmegelegedésre meg is felel, a polgármesteri illetmények kiutaltassanak. Ezzel a közgyűlés véget ért.

A Kossuth-Muzeum

25 éves küzdelme a közönnyel.

Huszonötödik esztendeje, hogy egy szép eszme magja termékeny talajra talált s csiráját képezte annak a terebélyes, enyhet nyújtó fának, mely Kossuth-Muzeum név alatt harmadfél évtizedes, küzdelmes multra tekint vissza.

Gróf Zichy Imre, Krivácsy József 48-as tűzéredures és gróf Kreith Béla komoly tervbe vették, hogy az 1848-iki nagy napok elszórt emlékeit, drága relikviáit össze fogják gyűjteni, hogy együttesen válják a nemzet közkinésévé. S megalkotották a *Kossuth-Muzeumot*.

Gróf Kreith Béla, életcélnak tekintve e szent eszme megvalósítását, határtalan buzgalommal, nagy fáradsággal látott hozzá a nehéz vállalkozáshoz s vagyonát, élete javát szentelte e célnak. Wekerle akkori miniszterelnök a gróf tiszteletét a Nemzeti-Muzeum részére megvette.

Az átengedett tárgyakért kapott összeget gróf Kreith Béla újabb vásárlásokba fektette, sőt egész vagyonát feláldozta a gyűjtemény teljessé tétele céljából és a kezdetben szerény gyűjtemény értékes muzeummá fejlődött. A muzeum elhelyezéséről kellett gondoskodni. A fővároshoz fordult a gróf. Kezdetben nyújtott is a főváros 2000 forint évi segélyt, de midőn Gerlóczy Károly néhai polgármester a városligeti régi műcsarnokot hajlékul adta a muzeumnak, e támogatást beszüntették. A hazafias polgármester úgy rendelkezett, hogy zavartalan menedéke legyen e csarnok a sokat hányatott muzeumnak; halála után azonban a főváros nemcsak a helyiségből lakoltatta ki a gyűjteményt, hanem a 2000 forint évi támogatás is megszűnt.

Ekkor fölajánlotta gróf Kreith e nagybecsű gyűjteményt a Nemzeti Muzeumnak teljesen díjtalanul — csak azzal a kikötéssel, hogy egységes egészet képezzen a többi tárgyak között — a muzeum azonban helyszüke miatt nem fogadhatta azt el.

Majd a fővárosnak ajánlotta fel, ugyan csak teljesen díjtalanul, a főváros az ajánlatra nem reflektált.

Ez időtől örökös vándorlás a muzeum sorsa, pedig báró Helfert szerint egy eseményre (az 1848—49-i szabadságharc) vonatkozó gyűjtemények közt a Kossuth-Muzeum páratlan ügy anyagi értéke, mint az ereklyék mennyiségére nézve is. És e mennyiségre nézve is gazdag gyűjteménynek nincs állandó otthona! Mint minden hazafias dolognak, ugy ezen muzeumnak is úgy látszik meg kell járnia a maga kálváriáját, míg célhoz jut.

Az illetékes körök mostohasága folytán, egyedül a *hazafias érzelmű közönség* támogatására van utalva ezen intenzivebb érdeklődésre méltó muzeum és éppen ennek elérése céljából fordulunk a közönséghez!

Támogassa azzal, hogy *könyv, kép és hangjegy* kiadásait vásárolja. Ha képet, könyvet vesz — évente pár fillért mindenki áldoz erre — vegye a Muzem igazán nagybecsű kiadványait. E kiadványok jövedelme ad állandó otthont Kossuth emlékeinek.

A kiadványok címeit a Kossuth Muzeum (Bpest VIII. Népszínház-utca 33.) mindenkinek

megküldi. — Legújabb kiadványa: „*Rákóczi Ferencné*“, a legforróbb, lángoló hazaszeregetteől áthatott történeti elbeszélés *Hock János* ragyogó tollából.

A városházán miért tagadták meg az értesítést az „U. K.”-nek?

Hivatalos eljárásukban megtámadott tisztviselők nyilatkozatait közöljük alább. Helyt adtunk ezeknek nemcsak azért, mert a támadás is a nagy nyilvánosság előtt történt, hanem és főleg azért is, mert a panaszt eljárást mint a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás joga ellen intézett merényletet tálták fel. Pedig, ime: nem a sajtónak tagadták meg a betekintést közérdekű ügyekbe, hanem egészen helyesen annak, a ki értesültségét nem a közönség tájékoztatására és tárgyilagos bírálatra, hanem a való tényállás elferdítésére, alaptalan és izetlen személyeskedésre használta fel. A nyilatkozatok a következők:

„Igen tisztelt szerkesztő Ur!

A helyben rövid idő óta „Ujvidéki Közlöny“ címmel megjelenő társadalmi és közgazdasági heti lap folyó évi november hó 17. megjelent számában az van rólam megírva, hogy az „Ujvidéki Közlöny“ riporterje előtt beismertem, hogy hivatalos iratoknak hirszerzés céljából való betekintését a főispán ur parancsára tiltottam meg.

Az „Ujvidéki Közlönynek“ ezen állítása a valóságnak meg nem felel.

A hivatalos ügyiratok betekintésére vonatkozó engedélyt a polgármester vagy helyettese, nem a magas kormány megbízójától nyert felhatalmazás alapján, hanem mindenkor törvényes hatáskörében adja meg. Ez a polgármester vagy helyettesének kizárólagos diskrecionális joga. Főispán úrtól erre vonatkozó felhatalmazást sem nem kértem, sem nem kaptam; eddig is és a jövőben mindig legjobb meggyőződésem szerint jártam el és fogok ily ügyekben eljárni.

Kelt Ujvidéken 1907. évi november hó 18.

Hazafias üdvözléssel

Ertl Ignác,

tanácsnok, polgármester helyettes.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Szíveskedjék becses lapjában a következőket közölni:

Az „Ujvidéki Közlöny“ vasárnapi számában Ertl Ignác polgármester helyettes úrról nagy sérelemképen előadott azon állítása, miszerint az „Ujvidéki Közlöny“ szerkesztőségének hivatalos okiratokban való betekintését a polgármester helyettes azért nem engedélyezte, mert ilyen értelmű parancsot kapott a főispán ő méltóságától — valótlan. Nem hat szem közt, hanem az én jelenlétemben, négyünk előtt jelentette ki a polgármester helyettes úr, hogy a hivatalos okiratokban való betekintést ő tiltotta meg és hogy az a jövőben is csak polgármesteri engedéllyel tehető meg. Midőn erre a tudósító azt jegyezte meg: tudom, hogy honnan fúj a szél, Ertl polgm. helyettes úr azt jegyezte meg: amint rendelkeztem, saját elhatározásomból tettem és érte felelek is.

Ujvidék 1907. november 19.

Kitünő tisztelettel

Berencz Mihály.

Ösztöndíj iparosok özvegyei és árvái részére.

A kereskedelemügyi miniszter *Goldberger Erzsébet* által tett alapítvány kamataira nyilvános pályázatot hirdet.

Ez alapítvány kamataiból 7 (hét) egyenkint 300-300, azaz háromszáz-háromszáz koronás és 1 (egy) 226, azaz kétszázhuszonhat koronás, összesen tehát 8 (nyolc) segélydíjat alakított.

E segélydíjakat szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart űzőt magyar honos iparos mesterek *szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de 18 évet még be nem töltött (fiu, esetleg leány) árváinak fogia odaitélni.*

Pályázhatnak e segélydíjakra a fenebb említett özvegyek és árvák, ez utóbbiak anyjuk, vagy gyámjuk útján.

Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, — árvák, kik atyjuk iparát választották életpályául s mint ilyenek, segéd, vagy tanonc-minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (felső ipariskolába) járnak, az odaitélésnél előnyben részesülnek.

A folyamodványban részletezendők a cél, melyre folyamodó a segélyt igényli és a körülmények, melyek őt a segély kérésére utalják.

A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók.

a) *Özvegyeknél:*

a) a házasság-levél,
b) a férj magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálását igazoló okmányok.

c) a férj iparigazolványa, vagy annak másolata.

d) a férj szakképzettségét igazoló okmányok (iskolai bizonyítvány, bizonyítvány rendelőtől, kiállítás oklevél stb.)

e) a férj és az özvegy erkölcsi bizonyítványa.

f) szegénységi bizonyítvány.

b) *Árváknál:*

a) az atya magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálását igazoló okmányok, (l. fent b) alatt)

b) az atya iparigazolványa, vagy annak másolata. (l. fent c) alatt)

c) az atya szakképzettségét igazoló okmányok, (l. fent d) alatt)

d) az atya erkölcsi bizonyítványa,

e) az árva születési bizonyítványa,

f) az árva legutolsó iskolai bizonyítványa,

g) ha az árva iparossegéd, vagy tanonc, vagy ipari szakiskolai (felső ipariskolai) tanuló, a tanítómesternek, vagy mesternőnek, ipariskolai igazgatónak bizonylata arról, hogy az illető mióta van nála alkalmazásban (hányadik évfolyamra jár) és mily erkölcsi magaviseletet és előrehaladást tanusít.

h) szegénységi bizonyítvány.

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. E bizonyítvány csatolása a folyamodvány külzetén feltűnően jelzendő.

A kereskedelemügyi miniszter úrhoz címzett és *kellőleg* felszerelt folyamodványok *legkésőbb f. évi december hó 20-áig* a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divatárulását az „Arany almához”-hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Mödlingi cipőgyár” raktárával szemben), megtekinteni, ahol is az összes e szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérműk, nap és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-keztük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. a legnagyobb választékban kaphatók. 14

HIREK.

Személyi hír. Okolicsányi László országgy. képviselő, a delegáció hadügyi bizottságának elnöke ma, csütörtök, főispánunk és családja látogatására, Ujvidékre érkezik.

Erzsébet napját e hó 19-én kettős szempont alá eső kegyelettel ünnepeltük meg ezuttal: boldogult Erzsébet királynénk névnapja egyfelől, másfelől pedig magyar sz. Erzsébet születésének 700. évfordulója emelték e napot kegyeletes ünneppé. A r. k. templomban Dr. Ámon Pál plebános kanonok által mondott nagyhatású szent beszéden és nagymisén nemcsak a tanuló ifjuság, de a polgári és katonai hatóságok, az egyetek és hivatalok képviselői, valamint nagyszámu hívó közönség jelentek meg. Az egyházi ünnepélyt részben meglőzőleg, részben követőleg úgy a közép- mint elemi népiskolákban emlékünnepek tartattak, melyek a nap jelentőségét méltatták szavalatok, ének és alkalmi beszéd kíséretében.

Szent Erzsébet ünnepély. Magyar szent Erzsébet születésének hétszázados évfordulója alkalmából mult vasárnap d. u. 5 órakor a helybeli zárdai leánytanulók fényesen sikertült jubiláris ünnepélyt rendeztek. A nagy termet zsufozva töltötte meg Ujvidék elit-közönsége; köztük volt dr. Balla Aladár főispán, Balla Árpád, a függetlenségi párt elnöke. A sikerült előadások végeztével Dr. Ámon Pál kanonok plebános mondott lelkesítő beszédet a szereplőkhez és megköszönte a jelenlévő közönség nevében a rendezőknek, hogy oly kedves előadással élvezetes estét szereztek.

A Ceclia Egyesület által e hó 18-án rendezett Erzsébet jubileumi ünnepély zsufozt ház előtt folyt le s rendkívül nagy sikert aratott. A műsor minden egyes száma: a katonai zenekar előadásai, az egyesült dalárdák éneke, az élőképek, Dr. Ámon Pál plebánosnak szép vetített képektől kísért, mély vallásosságtól ihletett felolvasása mind megérdemelt sűrű tapsokat, nagy tetszést vívtak ki; de az estély fénypontja Almássy Miklós zongoraművész játéka volt; nevesnél nevesebb művészek jártak már itt, de ily óriási, tüntető s negyedórán is felül tartó tapsolás még nem hangzott el Dungserszky színházában. Almássy fenomenális és művészi, nagynevű mesteréhez, Liszthez méltó zongorajátéka épenséggel tombolni kész-tette a lelkesedés legnagyobb fokáig elbűvölt közönséget. Az est igazán ritka műélvezetű volt.

Érdekes felolvasások — tudományosan szórakoztató estélyek. A DMKE ujvidéki főlkja nagy hála és elismerésre kötelező feladatot vállalt magára, midőn a kéthetenként tervezett ismeretterjesztő előadásaival a szellemi és társadalmi életet élénkíteni, az összetartás kapcsát szorosabbá fűzni s főleg a mai, tulságosan anyagi korszakban kétszerte jobban megkivánt szellemi tápot és szórakozást kellemes módon megadni tűzte ki céljául. A dr. Balla Aladár főispán védnöksége alatt álló „Szabad Lyceum” egyelőre a kir. kath. magyar főgimnázium disztermében kéthetenként tartja előadásait, melyekre külön meghívó nem bocsátatik ki és szabad bemenete van minden érdeklődőnek. Ezen előadások elseje e hó 24-én d. u. 1/5 órakor lesz, midőn Rohonyi Gyula fogja a magyar faj származását ismer-

tetni. A DMKE vezetőségének, élén fáradhatlan elnökével: Endre Antal műszaki tanácsossal, sikerült Ernst János kir. tsz. bírót, Megyesi Ferenc főgimn. igazgatót, Dr. Brezovszky Nándor kórházi főorvost, Dr. Horváth Géza ügyvédet, Zombory Jenő j. b. albirot, Dr. Benisch Artur főgimn. tanárt, Bakonyi Hugó polg. isk. tanárt, de Almássy Miklós zongoraművészt is — akinek fényes tehetségéről közönségünk már is meggyőződhetett a Cecilia-ünnepély nov. 18-i estélyén — megnyerni azon célból, hogy a szellemileg szórakozni sóvár közönségnek minél változatosabb, minél tanulságosabb és élvezetesebb estélyekben lehessen része.

A városi kórház berendezésére kiirt s e hó 15-én lejárt pályázat eredményéről mult számban már megemlékeztünk. Ezuttal, a multkor közölték kiegészítésekép következőben ismertetjük — a beérkezés sorrendjében — úgy a 17 ajánlattevő nevét, mint ajánlatuk tárgyát és összegét: Altenstein és Brandt gépgyára villanyvilágítás és Röntgen-felvétel: 23,011'26 k., Reiniger Debbert Scholl villanyos fényfürdő, Röntgen és Finsen: 4640'75 k., Holicser Zsigmond és társa villanyvilágítás, villámhárító, Röntgen és Finsen: 20,600 k., Bründl F. mosó- és fertőtlenítő: 23,287'29 k., vízvezeték, csatornázás: 55,777'72 k., fűtőberendezés: 90,051'99 k., Koroknai Gyula központi fűtés: 80,000 k., vill. világítás, villámhárító, telefon, csengő-szerkezet: 22,000 k., Hirsch és társa vill. világítás, villámhárító, telefon: 20,309'42 k., Székely vill. világítás, villámhárító és telefon: 19,886'52 k., ugyanerre Szalay és Deutsch 22,507'26 k., Loker Vilmos 15,260'44 k., Magyar mosógépgyár mosó-fertőtlenítő: 22,782'24 k., Biró M. műszaki vállalata vízvezeték, csatorna: 39,611'95 k., központi fűtés: 67,848'95 k., mosó-fertőtlenítő: 64,024'30 k., Bogdány és társa fűtési berendezés: 70,003'12 k., vízvezeték és csatornázás: 37,960'85 k., Freund S. mérnök és Krausz Emil vill. világítás, villámhárító: 17,826'41 k., Fried Zsigmond vízvezeték, csatornázás: 38,982'10 k., fűtés: 68,839'17 k., mosó: 24,006'19 k., Knut Károly vízvezeték, csatornázás: 49,991'22 k., fűtés: 117,376'86 k., mosó-fertőtlenítő: 23,867'34 k., Deckert és Homolka vill. világítás, villámhárító: 16,256'08 k., Reisinger Aurél vill. világítás: 17,971'21 k.

Iskolalátogató. BácsBodrog-vármegye területe oly nagy, hogy a tanfelügyelő és segédei a legjobb akarat mellett sem felelhetnek meg nagy munkahalmaz és elfoglaltságuk miatt a törvényben előirt és kívánatos iskolalátogatásoknak. Erre való tekintettel s az iskolák sűrűbb látogathatása céljából a vallás- és közoktatásügyi miniszter Aradi Árpád mosonvármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokot BácsBodrog-vármegye területére nézve a szakértő iskolalátogatói teendőik ellátásával bizta meg.

Megbízás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1907—1910. tanévek tartamára a polgári és felső népiskolák szakszerű megvizsgálásával Baranyai Gyula szegedi áll. polgári iskolai igazgatót a titeli, palánkai, apatini, óbecsei, magyarkanizsai, szabadkai, ujvidéki és zentai, Páthy Károly kecskeméti áll. polg. iskolai igazgatót pedig a bajai polgári iskolákra nézve megbizta.

Csetneki csipke-tanfolyam. A Szoutágh nővérek megbízásából Biró Jánosné urnő folyó

december 1-én Ujvidéken csetneki csipke tanfolyamot nyit, mely 2 hétig tart s melyre jelentkezni lehet levelezőlap útján Plukovich Ferencné nőegyleti elnökénél. Tandij személyenkint 5 kor. Bővebbet a legközelebbi számban.

Áthelyezés és előléptetés. A Pesti magyar kereskedelmi bank helybeli pénztárosát, Bokor Gyulát, ifjuságunk rokonszenves tagját, az intézet igazgatósága főnökhelyettesi minőségben a nagykanizsai főköntézethez helyezte át.

Tisztújító közgyűlés. Az Erzsébet jótékonsági egyesület f. hó 24-én tartja beszámoló és tisztújító közgyűlését a Mayer szálloda éttermében.

Az „Ujvidéki Keresztény Szociális Egyesület” vasárnap délután 3 órakor igen szépen látogatott értekezletet tartott, amelyen dr. Ámon Pál kanonok plebános a keresztény munkásság szervezkedésének szükségességéről tartott tartalmas előadást. Utána Berencz Mihály tanító, beszélt a szabadipar káros hatásáról a kisiparosokra. És végül Budanovich Lajos titkár, vont párhuzamot a keresztény szocialista és szociáldemokrata program között. A jelenlévő keresztény szocialisták zajos eljenzéssel és helyesléssel kísérték a beszédek. Az értekezlet közben vagy 20—25 szociáldemokrata hős merészkedett be a terembe. Az elnök tiltakozott az ellen, hogy egy zártkörű értekezletre hivatalnok is betolakodjanak és a nem tagoknak az egyesület ügyeibe való beszólást nem engedte meg. S midőn az értekezlet befejezése után azt hallották, hogy ez az értekezlet nem akart az egyesület alakuló gyűlése lenni, hanem az egyesület már két héttel előbb alakult meg, tiltakoztak az ellen, hogy mert az egyesület megalakulni anélkül, hogy ezt nekik bejelentették volna. A szociáldemokraták a megért kudarc miatt maguk módja szerint bosszankodva távoztak. A keresztény szocialista munkások között nagy a lelkesedés. Ideje is már, hogy a munkásság felszabaduljon az eddigi terrorizmus alól. A legközelebbi értekezlet december 1-én fél 3 órakor lesz. Csak is névre szóló meghívóval lehet megjelenni. Belépési nyilatkozatok és meghívók kaphatók Valentényi Mihály elnökénél, Budanovich Lajos titkáránál, vagy az egyesület választmányi tagjainál.

Az ujvidéki Polg. Magyar Daloskör hosszabb szünet után f. december hó 1-én lép fel ismét, amikor a „Tót leány” c. eredeti 3 felvonásos népszínművet fogja előadni a Dungserszky-féle színházban.

Rablótámadás. Aranyosi Lipót cipészsegéd panaszt emelt rendőrségünkön, hogy vasárnapra virradó éjjel a Kigyó-utcában haladtában egy ismeretlen egyén megtámadta, a földre teperte és tőle pénztárcáját, melyben 6 kor. volt és dohánytárcáját elrabolva elment. Rendőrségünk a nyomozás során letartóztatta Tomasev Péter helynelküli péksegédet, aki a terhelő körülmények dacára tagadja tettét, úgy hogy a kir. ügyészség, melynek átadatott, bizonyítékok híján ellene az eljárást beszüntetni volt kénytelen. Rendőrségünk a nyomozást folytatja.

Betöréses lopás. Feldwibel Sándor, a „3 korona” vendéglős fia e hó 14-én panaszt emelt a rendőrségnek, hogy midőn nővére

este a lakószobába ment, melyet előzőleg bezárt és kulcsát a konyhában felakasztotta, ajtaját nyitva találta, nagy ámulatára a négy szekrény is tárva-nyitva volt s ezekből 2 db. 140 korona értékű arany női óra, 20 korona értékű arany nyaklánc és 100 korona készpénz hiányzik. Rendőrségünk ügyességének és éberségének sikerült 15—16. közti éjjel a tetteseket elfogni, még pedig Kákonyi István 27 éves kalocsai illetőségű többször büntetett legény személyében, aki toloncuton lévén, a pétervárad rendőr elől megszökött Ujvidékre s itt követte el említett betöréses lopást; elfogatót továbbá Babics István ujvidéki mézszárossegéd, aki őrtállott és Pilityarszki Dusán s neje, rovott előéletű orgazdák.

A tüdővésznek f. július havában a Bácskában 185 egyén esett áldozatul; e számból legtöbb: 40 esik Szabadkára, míg Baján 8-an, Zomborban 8-an, *Ujvidéken* pedig 13-an haltak meg tüdővészben.

Hernyóirtás. A földmivelésügyi miniszter fenálló rendeletére való vonatkozással, figyelemztetjük az érdekelt köröket, hogy a gazdák legkésőbb november hó végéig a fákat a hernyóktól megtisztítani, a hernyófészkeket és pilletojásokat leszedni s elégetni tartoznak. Aki ezt tenni elmulasztja, büntetésnek teszi ki magát.

A vidéki színészet köréből. Óbecse község előjáróságához egyszerre három színigazgató folyamodott 4 héten át tartandó előadások engedélyezésére: Halmay Imre, Polgár és Molnár színigazgatók.

Halálozás. Özv. Taussig Vilmosné, a szabadkai izr. nőegylet elnöknője e hó 15-én életének 66-ik évében meghalt. Az elhunyt nő a jótékonyaság terén oly szép emléket hagyott maga után, hogy az egész város mely fájdalommal gyászolja.

Baja—Báttaszék, Gombos Erdőd. A mint értesülünk, a Bajáról Báttaszékre vezetendő főrangú 19 km. hosszú vasutvonal munkálatai igen szépen haladnak előre. A Duna áthidalása a legteljesebb erővel folyik és a Duna alacsony vizállása, a hidalapozási munkálatok ez idei őszi munkaprogramjának nagy előnyére szolgált. A Gombos és Erdőd közötti vasúti vonal átépítési terve, melynél szintén hid létesítésével akarnak arról gondoskodni, hogy a kompözlekedés, mely télen fagy idején szünetelni képtelen, megszűnjön, teljesen elkészült és ezen főfontosságú eszköz, mely bennünket közelebb hoz Horvátországhoz és Baranya megyéhez és esetleg Szabadka és Pécs között gyorsvonati összeköttetés létesítését is lehetővé teszi. A jövő évben a kora tavasszal a munkálat kezdetét veszi. Ezen költségeket, a 90 milliós államasvasuti beruházási kölcsönből fedezik. Sajnálatos körülmény az, hogy a nagyobb méretű új vágányok lerakására a sinek késedelmes szállítása és a munkáshiány miatt csak lassan halad előre.

A városi pénzek elhelyezésének új módja. Mi ujvidékiek a községi törvény intézkedése szerint, pénzeink elhelyezését bizalmi kérdésnek tekintjük és névszerint szavazással döntünk afölött, hova helyezzük el a pénzünket. Debrecen városa új módját kezdi meg pénzei elhelyezésének. Ugyanis tekintettel a pénz kereset-voltára és hogy a bankok is jóval drágábban jutnak pénzhez, mint ezideig, az összes debreceni pénzintézeteket zárt ajánlat benyújtására szólította föl a tanács, ki ad többet a városnak jelentékeny magasságot elérő készpénzeért és amelyik pénzintézet magasabb kamatoztatást ígér, az kapja meg a

város pénzeit. A törvényhatóság azért megfogja szavaztatni a tanácsra vonatkozó előterjesztését, de érdekes és a nehéz pénzügyokra jellemző a városi pénzek elhelyezése ezen új módja.

Kérelem a hölgyvilághoz. Ismeretes az a körülmény, hogy a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület kétezer ridikült csináltatott. Ezer jó szívű hölgy már akadt is, a ki a ridikülöket gyűjtés céljából elfogadta. Egyik másik ridikül, mint a megrakott méhecske megrakva koronákkal és fillérekkel, visszajut a szegénysorsú tüdőbetegekért szívesen küzdő egyesülethez. De ezer ridikül még várja azt a jó szívet, a ki ezt a gyűjtőtársolyt a halállal eljegyzett tüdőbetegeknek elkérje. Csak egy levelezőlapot méltóztassanak írni az egyesületnek (József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület Budapest, IX., Lónyay-utca 47.) Kérjük városunk és vidékünk hölgyvilágát, hogy fogadják résztvevő szívök irgalmába a tüdőbetegek ügyét. Mily gyönyörű dolog volna, ha az ezer ridikül gazdára találna s *karácsonyra száz szegénysorsú tüdőbeteg bevonulhatna az ő gyógyítóházába, legnagyobb kincsének, egészségének visszanyerésére.* Adhatnánk-e nekik ennél becsesebb karácsonyi ajándékot? Pedig nem kell hozzá egyéb, mint hogy a mi városunkban is akadjon legalább egy-két áldozatkész magyar nő, a ki nemzetünk nagy szegényfoltját résztvevő szívvvel megszüntetni segít. Lapunk szerkesztősége készséggel és örömmel ír a ridikül elküldéséért, ha olvasóink erre fölhívják. Bár minél több jó szívű hölgy hívna föl szerkesztőségünket, vagy az egyesületet.

A kamara ülése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara f. november hó 14-én a kamarai székház termében teljes havi ülést tartott. Napirendre 21 tárgy volt kitűzve.

A kivándorlás ellen. Az ország ezen rákfenéje s orvoslásának ügye komolyan foglalkoztatja a sajtót és társadalmat épügy, mint a kormányt. Főleg a kormány köreiben, első sorban pedig a belügyminiszteriumban tanulmányok, tárgyalások folynak, óvintézkedések tételnek és törvényjavaslatokon dolgoznak, melyek egyenkint is, de meg együttesen is a már nagyban elharapódzott kivándorlási kedv csökkentését célozzák s magát a kivándorlást mind szűkebb keretbe szorítani hivatják. Így legközelebb Andrássy belügyminiszter új törvényjavaslatot nyújt be a kivándorlásról, melyben különösen a *hadkötelesek* kivándorlása elé állítanak szigorú akadályokat, azonkívül eltörlik a kivándorlási magán ügynökségeket is. Főtörekvése az új javaslatnak, hogy megakadályozza az embercsempészetet.

Ösztöndíj kezdő fiatal iparosok, vagy idősebb segédek részére. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter *Mária Valeria* főhercegnő ő cs. és kir. fensége születésének emlékeztetére *Voigtländer* Frigyes alapítványából származó ösztöndíj kamataira pályázatot hirdet. Ez alapítvány kamataiból két - egyenkint 1082—1082 koronás ösztöndíjat alakított. Ez ösztöndíjakat képesítéshez kötött ipart űző, két (2) szegényebb sorsú, érdemes, szakmájukban kiváló és józan életű olyan kezdő fiatal, magyar honos iparosmester, vagy idősebb segéd kapja, továbbképzés céljából, — vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, — vagy forgótóke gyanánt, kik atyjuk iparát folytatják s attól az iparüzletet átvették, vagy átvenni akarják. Pályázhatnak e két ösztöndíjra a fenebb említett iparosmesterek és segédek közül mindazok, kik katonai szolgálatukat már teljesítették,

vagy az alól jogérvényesen végleg felmentettek és akik, ha mesterek, legalább egy (1) évet, ha segédek, legalább öt (5) évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen időbe be nem számítható és általában csakis a tényleges műhelyi gyakorlattal töltött évek vehetők számba. A pályázati folyamodványban megemlítendő az, hogy folyamodó az ösztöndíjat mily célra igényeli (továbbképzés, berendezés, — vagy forgótóke-nyerés céljából). Amennyiben külföldre kívánna utazni, nyelvismeretei, továbbá az iskola, gyár, vagy műhely neve is, hová ismereteinek gyarapodása céljából menni óhajt és megemlítendő az is, vajjon az illető iskolába, gyárba, műhelybe leendő felvétele biztosítva van-e, vagy sem? Amennyiben folyamodó atyja műhelyét még nem vette át, az is megemlítendő, vajjon van-e erre kilátása s mikor veheti azt át. A m. m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrhoz címzett és kellőleg felszerelt folyamodványok legkésőbb f. évi december hó 20-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

Esküvő. Baics Olga kisasszony, Baics Vladimir kir. tsvszéki irodatiszt kedves és szép leánya, f. hó 24-én d. e. 11 órakor esküszik örök hűséget a helybeli szerb püspöki templomban Jurisits Pál szerb királyi főhadnagynak.

A házalás szabályozása. A ma is érvényben levő házalási patens hatálya a ki-egyezési javaslatok parlamenti elfogadásával tudvalevőleg megszűnik és ezért a kormány már jóelőre gondoskodni akar a házalás szabályozásáról. A »Magyar Kereskedők Lapja« értesülése szerint a kormány a kérdést nem szándékozik külön törvényben szabályozni, hanem azt az ipartörvény készülő revíziójának keretében akarja megoldani, addig pedig egy ideiglenes rendeletet fog a kereskedelmi miniszterium kiadni, mely a kérdést lehetőleg az eddigi keretekben, a fennálló jogok sérelme nélkül szabályozza.

Törvény az élelmiszer-hamisítás ellen. A földmivelésügyi miniszteriumban szorgalmasan dolgoznak az élelmiszer-törvény szervezésén. A beszerzett adatok riasztó képet rajzolnak arról, hogy minő borzalmas a tápszerreklével üzött visszaélés. A tervezet súlypontja e visszaélések meggátlására van hivatva. A törvénytervezet a tápszerhamisítást a büntető bíróság hatáskörébe utalja.

A kisiparosokért. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter minden kereskedelmi és iparkamara területén egy-egy érdemes szegénysorsú iparos részére külföldi tanulmányi ösztöndíjra hirdetett pályázatot. A pályázat alapján 600 korona ösztöndíjban részesül 4 lakatos, 3 asztalos, 2 szabó, 2 festő, egy-egy timár, könyvkötő, bádogos, kárpitós, puska-műves, kefekötő, gépész, összesen 18 iparos. A pályázat eredménytelen maradt 2 kamara területén.

T. olvasóink figyelmét felhívjuk Gerich Pálnak hirdetések között foglalt »Vulcán« nevű gyorsfűtő készülékére.

Lapunk egyes számonként kapható Hajós Vilma parktözdéjében, a »Fortuna« dohánytözdében, továbbá Ludwig József, Herger Ágoston üzleteiben és Wagner Testvérek fióküzletében.

Az eltévedt szerelmes.

Kaland az éjszakában.

Hogy a tájat is lefessük és hangulatot tudjunk ébreszteni, el kell mondanunk, hogy tegnap gyönyörű szép este volt s közelbentavolban semmi nesz sem volt, csak a szerelmes macskák nyávogtak éjszabontán az X-utcai házak tetején.

Egyébként valószínű, hogy a macskák egyebütt is nyávogtak s talán egyebütt is éjszabontán, de az a kaland, amelynek hőse egy sötét bajuszu úr, az az X-utcában történt.

A fiatal úr meg akarta látogatni legújabb ismerősét, aki természetesen a gyöngédebb nemhez tartozik és még természetesebben annak is a gyöngébb részéhez. A ház azonban, mely az utca közepén valamivel túl van, nem volt egészen biztos a fiatal úr előtt. Mikor azonban egyik ház elé ért, melynek világos volt az ablaka, biztos volt benne, hogy jó helyen jár.

— Oh az édes! fenn virraszt, vár reám, — suttogta, megpödörve bajuszkáját.

Kopp! Kopp! Kopp! Három csendes koppanás a bottal az ablaklívén és a másik percben sötét lett a szoba. Ismét három koppanás, mire kinyílik az ablak és valaki nagyon halkán kiszól:

— Te vagy az?

Ah! gondolta a szerelmes ifju, már tegez is. És szerelmesen bugva szólott vissza:

— Igen, én vagyok! Bemehetek?

— Hát persze, hogy be! Nyitva az ablak!

A suttogó szó elhallgatót és a sötét basuszu ifju a helyzet, illetve az ablakpárkány magaslatára emelkedett. Még egy perc és a szerelmes ifju már a szobában volt. Ebben a pillanatban ismét meggyuladt a lámpa és a szerelmes ifju majd hanyatt vágódott ijedtében. Ott állt egy diák-szoba kellő közepén és előtte egy nagy kamasz állott, a csinos kis lány helyett, aki ép úgy bámult ő rá, mint ő arra.

Igy bámultak egymásra pár percig, amíg végre kimagyarázkodtak. Ekkor sült csak ki, hogy a fiatal úrnak egy házzal arrébb kellett volna beugrania az ablakon, nem pedig itt.

— De hát akkor miért hívott be? — kérde a bámuló diáktól, a szerelmes fiatal.

— Hát kérem, hogy igazat szóljak, én most egy barátomat vártam, akivel el akartunk menni „kiruccanni” és ő meg csak az ablakon szokott közlekedni ilyen este, mert a kulcsot elteszik. Azért is oltottam el a lámpát, hogy valaki meg ne lássa, mikor beugrik az ablakon.

De erre meg a tisztviselő uron volt a sor és ő kezdett el ugyancsak kacagni.

A dolognak pedig az lett a vége, hogy ő is elment a kiruccanásra, amely fényesen kárpótolta az elmulasztott találkaért.

Irodalom.

Uj zeneművek. Klökner Ede budapesti zeneműkereskedésében 3 értékes zenemű újdonság jelent meg. Első ezek közül az országos hírnevű *Lányi Ernőnek „Hunnia gyásza”* című nagyhatású zongoraműve. Az „Ocskay brigadéros” szerénáján kívül hasonló nemes izlésű, magyaros érzelgő nem iratott. Lányi Ernő művei mindannyi mestermű: ez alkotása azonban minden hasonló művek felett áll. Háromféle kiadásban jelent meg a „Hunnia gyásza”: zongorára 2 kézre 2 kor. 40 fill. Zongorára 4 kézre 3 kor. és vonós ötösre

(quintett), mely utóbbi iskolai zenekaroknak, ugy nyilvános előadásoknál mint hatásos hálás műsorszám használható. Ára 4 korona. Nem kevésbé értékes mű *Haubner Károly „Akác-lombok”* című hat pompás magyar nótát tartalmazó füzet. Közvetlen népies ízű nótái valóságos remekei a magyar dalirodalomnak, melyek közül a „Parázs van a hamu alatt” — a „Tizenhárom fodor van a szoknyámon” és „Csak, csak egy kicsit” szövegűek máris elterjedt s országosan keresett népnótákká váltak, ára 2-50 kor. Harmadik mű, *Komáromy Ödön „Dobó induló”-ja.* Egy gyújtó hatású — ünnepélyes hangulatú magyar induló. Borsódy László gyönyörű szövegével hivatva van ünnepélyeken — iskolai ünnepeken a hazafias hangulat emelésére. Ára zongora és énekhangra 2 kor., iskolai zenekarra 3 kor. Megrendelhetők *Klökner Ede* — (a „Zenélő Magyarország”) zeneműkiadóhivatalából *Budapest VIII. József körút 22/a.* — ahonnan mint tudjuk, minden érdeklődőnek zeneműjegyzékeket, ugyszintén a „Zenélő Magyarország” zeneműfolyóirat mutatónyitűzetét, szívesen megküldik.

Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.

H I R D E T É S E K.

11487., 11579. és 11744. szám. tkv. 1907.

Árverési hirdetmény.

Kriszhaber Mór budapesti lakos végrehajthatónak, Krajnov Pál végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 600 korona tökekövetelés és járulékai kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a titeli királyi járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság területén levő a szablyai 1501. számú telekkönyvi betétben Krajnov Pál (nős Vujkov Milicával) nevében felvett az A. 1. 1-2. sor 1086. és 1087. hrszámú 653 négyszögöl kert a beltelekben 441. összerírási számú ház és 228 négyszögöl udvar a beltelekben Fischer M. Jakab által ajánlott 800 koronában, az A. 1 sor 4704. hrszámú 1 hold 77 négyszögöl szántó a Sevár dűlőben Fischer M. Jakab által ajánlott 700 koronában, az A. 2. sor 6410. hrszámú 800 négyszögöl szántó a Stari Kukuruzi dűlőben Fischer M. Jakab által ajánlott 400 korona A. 3. sor 6803. hrszámú 1 hold 143 négyszögöl szántó a Martince dűlőben az Ujvidéki Takarékpénztár által ajánlott 1010 korona és az A. 4. sor 9120. hrszámú 2 hold 411 négyszögöl szántó a Livade dűlőben Fischer M. Jakab által ajánlott 1200 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határnapul az 1907. évi december hó 11. napjának 3 órája Szablya község házához tüzetik ki

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok aki kiáltási áron alul eladatni nem fognak, amennyiben ennél magasabb ígértet nem tétetik, az ingatlan a fenti utóajánlattevők által megvettnek fog kijelentetni.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rend. 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság-

nál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Titelen, 1907. évi szeptember hó 19. napján. A kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

23902/26903. kig. szám. 1907.

Hirdetmény.

A m. kir. kincstár jogügyi igazgatósága 32078/VI. számú megkeresése folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az ujvidéki 560. sz. betétben 1729-1730. hrzi sz. (Kazinczy-utca 6. ö. i. házzal) alatt foglalt Balkó János-féle szállományi ingatlan fele része szabad kézből eladatik.

A becsérték 584 korona, amely becsáron alul az ingatlan el nem adható. A felajánlott vételárt vevő a budapesti IX. ker. állampénztárhoz tartozik egyszerre beküldeni, szükség esetén fizetheti azt havi részletekben is.

Az adásvevési szerződés megkötése illetőleg a vételár lefizetése után vevő azonnal a megvett ingatlan birtokába lép, a fenálló né-táni bérleti viszonyt rendes felmondási határidő tekintetében respectálni tartozik.

A jogügyi igazgatóság fentartja magának a jogot a legtöbbet ígérővel külön szerződési feltételekben is megállapodhatni. A kötető jogviszony csak a m. kir. Pénzügyminiszterium jóváhagyása után lép jogerőre.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy egy (1) koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a városi tanácsnál f. évi december hó 10-ik napjának délutáni 5 órájáig írásban, a vételár szabatos kitüntetéssel, nyujtsák be.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1907. évi november hó 5-én.

Szalay Jajos s. k.
kir. tanácsos, polgármester.

11135/1907. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

A Sajkásszentiváni Szerb Hitelszövetkezet sajkásszentiváni bejegyzett cég végrehajthatónak Lapu Antal sajklaki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 240 korona tökekövetelés és járulékai kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. §-a értelmében a titeli királyi járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság területén levő a sajklaki 377. számú telekkönyvi betétben Lapu Antal és ennek neje, született Szöllösi Anna nevében felvett az A. 1. sor 391. hrszámú 387 négyszögöl kert a beltelekben az 1881. évi LX. t.-c. 156. §-a alapján egészben Lapu Antalné született Sárközi Anna utóajánlattevő által megajánlott 660 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül az 1907. évi december hó 3. napjának délutáni 3. órája Sajklak község házához tüzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog, hanem amennyiben ennél magasabb ígértet nem tétetik, az utóajánlattevő által megvettnek fog kijelentetni.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1. napján kelt 3333 számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Titelen, 1907. évi szeptember hó 21. napján.

A királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

1210/1907. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1907. évi V. 965 s 1561 számú végzése következtében *Flesch és Vermes ujvidéki cég és az Ujvidéki Kereskedők hitelintézete mint Szövetkezet javára Hobrath Károly és tsaí ujvidéki lakosok* 600-600 k. s jár. erejéig Ujvidéken foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 764 kor. 80 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: szobabútorok, fűszer és rövid áruk, egy pár ló, szerszám és bolti állványok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró-ság 1907. évi V. 965 s 1561/8 számú végzése folytán 600 kor. s 600 kor. tőkekövetelés, ezeknek kamatai és eddig bíróilag már megállapított költségek erejéig, *Ujvidéken alperesek lakásán* leendő megtartására 1907. évi november hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék 1907. évi november hó 13. napján.

Basch Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

1496. végthó 1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsablyai kir. törvényszéknek 1907. évi Sp. I. 591/2. számú végzése következtében *Dr. Lusztig Nándor* ujvidéki ügyvéd által képviselt *Lipkowitz Samu* javára *Kosztits Millán és társai* ellen 220 kor. s jár. erejéig 1907. évi október hó 14. napján foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3690 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: gőzmozdony cséplővel és elevátorral nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zsablyai kir. járásbíró-ság 1907. évi Sp. 591/2. számú végzése folytán 220 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. június 1. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódijs és eddig összesen 89 kor. 65 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, az árverés az alperesek lakásán Sajkásgyörgyén leendő megtartására 1907. nov. hó 28-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1907. évi november hó 15. napján.

Szaghmeister,
kir. bir. végrehajtó.

5527. tkv. 1907. szám.

Árverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Sándorov Száva* mozsori lakos végrehajtónak *Kurucz Uros* mozsori lakos végrehajtást szenvedett ellen 300 korona tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi törvényszék, s a titeli királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén a mozsori 243. számú telekkönyvi betétben *Kurucz Uros* (nős *Teletin Mária*val) nevének felvett az A. I. 1-2. sor 715. 716. hrszámu 173 négyszögöl kert, 162 négyszögöl udvar és 81. összeirási számú ház 1720 korona, — A. I. 1. sor 1029. hrszámu 844 négyszögöl kert a beltelekben az árterben 90 korona becsáron nyilvános árverés utján el fog adadni.

Határnapul az 1907. évi november hó 25. napjának délutáni 3 órája Mozsor község házához kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fognak adadni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, amelynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú J. M. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az árverési vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt, az árverés jogerejétől számítva és pedig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli kir. adóhivatal, mint bírósági letéptéztárnál letétetni.

Titelen, 1907. évi április hó 24. napján.
A kir. bíróság, mint tkv. hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

Tűzifa.

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy 1907. november hó 1-től 1 vagon első rendű bükkfa hasáb tűzifát 200 kor., 1 öl első rendű bükkfa hasáb tűzifát 40 koronáért adunk el.

Tisztelettel

ERNST JANOS és FIAI.

LOKER VILMOS

Szakképzett mű- és látszerész.
UJVIDÉK, FŐ-UTCA 20. SZÁM.
Egyedüli szaküzlet.

Aki a szemét védeni akarja.

Aki jól akar látni.

Aki jó szemüveget vagy cvikert akar venni: az forduljon

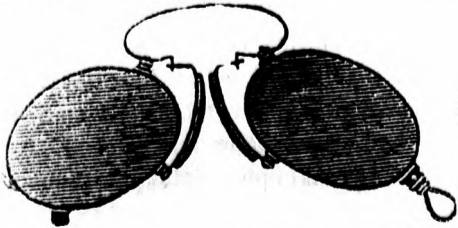
LOKER VILMOS, szakképzett optikus és mechanikushoz
Ujvidék, Fő-utca 20. szám.

Ahol a szemek a legújabb aparátus segítségével szakszerűen megvizsgáltatnak. Csakis a legfinomabb kristály-üveggel ellátott szemüveget szolgáltatunk ki.

Jó minőség, olcsó árak.

Villanyos házi osengő berendezés és évi karbantartás, jutányos árak.

Gramophon és lemezek, csakis elsőrendű gyártmányok.

Nyomatott Hirschenhauser Benó könyvnyomdájában Ujvidéken.

Nem kell többé a drága tüzelőanyag, mert a szab.

"VULCAN" gyors-fűtő-készülék

a legkényelmesebb, legtisztább, legolcsóbb és legegészségesebb fűtő-készülék!!

Biztos, minden veszély kizárva!

Minden légszusz-égőre vagy luszterre feltűzhető!

Felszerelve darabonként 8 korona.

Egyedüli elárúsító:

GERICH PÁL, UJVIDÉK.

1-3.

Házeladás.

A hold-utcában 9-ik szám alatti ház kedvező feltételek mellett eladó.

Dr. Kovács
Kézipasztája

Félhold védjegygyel valódi, 3 nap alatt minden keze bőngédde és fehérré varázsol. 1 korona 20 fillér.
Hozzávaló szappan 1 korona. 122
Főraktár: Gyógyszertár
Budaörsi, VI., Liszt-Park-út 20.
Megjelenik új kiadásu
"Toiletto-títkok"
Kivánsa ingyen és
börmeve.